

Obsah

Legislatívne zmeny

Povinné zverejňovanie zmlúv

Právne prostriedky ochrany proti nekalej súťaži

Novela zákona o tepelnej energetike

Zlúčenie a splynutie spoločnosti po novom

Novela zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov

Upozorňujeme našich klientov

...že 30.06.2011 nadobudla účinnosť novela zákona č. 513/ 1991 Z. Obchodný zákonník.

Novela okrem iného umožňuje splniť povinnosť uložiť návrh zmluvy o splynutí spoločností do Zbierky listín aj zverejnením návrhu zmluvy o splynutí alebo zmluvy o zlúčení spoločností v Obchodnom vestníku. K zverejneniu návrhu zmluvy musí dôjsť najneskôr 30 dní pred konaním valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o jej schválení.

Informujeme našich klientov

S príchodom leta nastáva čas dovolení a oddychu, počas ktorého sa mnohí z nás snažia načerpať nové sily do pracovného života. Pri ceste za oddychom sa však môžu vyskytnúť nečakané komplikácie pri leteckej doprave, preto Vám nižšie ponúkame prehľad Vašich nárokov pri leteckej preprave.

Práva leteckých pasažierov sú v Európskej únii upravené jednotne v každom členskom štáte prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade veľkého meškania letu alebo jeho zrušenia.

Nariadenie vymedzuje tri základné situácie, v ktorých cestujúcemu vznikajú rozličné nároky:

1. neprepravenie cestujúceho,
2. zrušenie letu a
3. veľké meškание letu.

I. Neprepravenie cestujúceho

Neprepravením cestujúceho sa rozumie odmietnutie nástupu do lietadla takému cestujúcemu, ktorý sa riadne a včas prezentoval na nástup do lietadla (tzv. check-ing). Pod tento prípad však nespádajú situácie, kedy je cestujúcemu odmietnutý nástup do lietadla z dôvodu zdravia, bezpečnosti, ochrany alebo nedostatočných cestovných formalít. Letecký prepravca je oprávnený odoprieť nástup do lietadla cestujúcemu, ktorého zdravotný stav je nezlučiteľný s letom alebo tehotnej žene. Dieťa vo veku do 6 rokov musí byť sprevádzané osobou staršou ako 18 rokov. Z dôvodu bezpečnosti možno odmietnuť nástup do lietadla osobe, ktorá sa odmietne podrobiť osobnej kontrole. Kapitán lietadla tiež môže vykázať z paluby osobu v dôsledku jej nadmernej opitosti, agresívneho správania voči ostatným cestujúcim alebo posádke lietadla.

K neprepraveniu cestujúceho v praxi dochádza najčastejšie z toho dôvodu, že letecké spoločnosti predávajú na určitý let viac rezervácií, ako je kapacita lietadla. Snažia sa tak vykompenzovať možnú neefektívnosť leteckých liniek.

V prípade ak nastane situácia, že z dôvodu nedostatku kapacity má v lietadle dôjsť k odmietnutiu nástupu do lietadla, letecký dopravca je povinný najskôr vyzvať dobrovoľníkov – cestujúcich, aby sa vzdali svojich rezervácií. Ak sa cestujúci dobrovoľne vzdá svojho miesta v lietadle, vzniká mu nárok na:

1. vrátenie ceny letu do 7 dní alebo presmerovanie na iný let do rovnakej destinácie a
2. protislužbu podľa dohody (najčastejšie je to vyplatenie určitej peňažnej sumy priamo na letisku alebo poskytnutie bezplatného letu v určitej hodnote na určitej trase).

V prípade ak sa medzi cestujúcimi nenájde žiaden dobrovoľník, prípadne počet dobrovoľníkov nie je dostatočný, môže prepravca odmietnuť nástup do lietadla aj iným cestujúcim. Dopravca je v tomto prípade povinný ihneď:

1. poskytnúť kompenzáciu (ide o peňažnú sumu v hodnote 250 – 600 EUR v závislosti od dĺžky letu),
2. vrátiť cenu letu do 7 dní alebo presmerovať cestujúceho na iný let do rovnakej destinácie a
3. poskytnúť cestujúcemu starostlivosť (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb).

II. Zrušenie letu

Ďalšou situáciou, v ktorej vznikajú cestujúcim určité nároky, je zrušenie letu. V tomto prípade rozlišujeme dve situácie v závislosti od toho, či dopravca cestujúcich včas o zrušení letu informoval alebo nie.

Avšak bez ohľadu na to, či dopravca cestujúcich o zrušení informoval, má cestujúci nárok na:

1. služby starostlivosti (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb) a
2. vrátenie ceny letu alebo nepreletenej časti do 7 dní a bezplatnú leteckú prepravu do prvého miesta odletu (najmä v prípade ak sa jedná o prestupné lety a došlo by k zrušeniu až druhého, nadväzujúceho letu).

Cestujúci namiesto vrátenia ceny letu, resp. nepreletenej časti a vrátenia sa do prvého miesta odletu môže požadovať presmerovanie svojho letu za porovnateľných podmienok do cieľového miesta. Ak je takýto let, na ktorý má byť cestujúci presmerovaný, naplánovaný až deň po pôvodnom odlete, musí prepravca poskytnúť cestujúcemu hotelové ubytovanie a prepravu z letiska do hotela a späť (samozrejme všetko na náklady leteckého prepravcu). V prípade, ak je v mieste, kam má byť cestujúci dopravený, viac letísk a cestujúci bude prepravený na iné letisko v meste, je dopravca povinný poskytnúť cestujúcemu tiež prepravu z tohto letiska na pôvodné letisko príletu.

3. náhradu (kompenzáciu) (ide o peňažnú sumu v hodnote 250 – 600 EUR v závislosti od dĺžky letu), avšak len za podmienok, že dopravca neinformoval o zrušení let včas.

Za včasné informovanie o zrušení letu sa považuje, ak bol cestujúci informovaný aspoň:

1. 2 týždne pred plánovaným odletom alebo
2. v čase od 2 týždňov do 7 dní pred plánovaným odletom, pričom je cestujúcemu ponúknuté presmerovanie na iný let, ktorý nemá odlet skôr ako 2 hodiny pred pôvodným letom a prílet neskôr ako 4 hodiny po pôvodnom lete alebo
3. v čase menej ako 7 dní pred plánovaným odletom, pričom je cestujúcemu ponúknuté presmerovanie na iný let, ktorý nemá odlet skôr ako 1 hodinu pred pôvodným letom a prílet neskôr ako 2 hodiny po pôvodnom lete.

Ak bol teda cestujúci informovaný napr. až na letisku, má vždy právo na náhradu (kompenzáciu). Vyskytujú sa však aj situácie, kedy k zrušeniu letu dôjde z dôvodov mimoriadnych okolností, ktorým sa nedalo zabrániť. Medzi takéto zaraďujeme najmä politickú nestabilitu, meteorologické podmienky, štrajky a pod. V týchto prípadoch však nie je dopravca povinný poskytovať uvedenú náhradu (kompenzáciu).

III. Meškanie letu

Túto situáciu treba striktne odlíšiť od zrušenia letu, keďže pri zrušení letu k nemu nikdy nedôjde. Pri omeškaní sa uskutoční let tým istým lietadlom, tým istým prepravcom avšak s určitým meškaním. Už v prípade dvojhodinového meškania letu je dopravca povinný poskytnúť cestujúcim služby starostlivosti (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb). Ak letecký prepravca očakáva, že let bude meškať viac ako jeden deň, je povinný poskytnúť aj hotelové ubytovanie a transfer medzi letiskom a hotelom. V prípade ak meškanie letu presiahne 5 hodín, vzniká cestujúcemu nárok na vrátenie ceny letu, resp. nepreletenej časti (do 7 dní) a prepravu do pôvodného miesta odletu (ak cestujúci usúdi, že neskorší let už nesplní svoj cieľ). Pri omeškaní nemá cestujúci nárok na presmerovanie na iný let ani na náhradu (kompenzáciu) vo forme peňažnej sumy (250 – 600 EUR).

Povinné zverejňovanie zmlúv

Účelom novoprijatého zákona, ktorým sa novelizuje Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, ale najmä zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „infozákon“) je podľa dôvodovej správy zaviesť pravidlá, ktoré zabezpečia transparentné a hospodárne nakladanie s verejným majetkom a s verejnými prostriedkami.

Infozákon obsahuje definíciu povinne zverejňovanej zmluvy, ktorá musí spĺňať tri znaky: personálny (zmluvnou stranou musí byť osoba povinná sprístupňovať informácie podľa infozákona), znak formy zmluvy (zmluva musí byť písomná) a vecný znak. Vecný znak je splnený, ak zmluva obsahuje informáciu, ktorá sa získala za verejné prostriedky alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho

územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladania s finančnými prostriedkami Európskej únie. Výnimku z povinnosti zverejniť zmluvu obsahuje § 5a odsek 2, ktorý hovorí, že ustanovenie, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa infozákona nesprístupňuje (t.j. informácia obsahujúca napríklad utajované skutočnosti, bankové tajomstvo alebo daňové tajomstvo), sa nezverejňuje. Zákon tiež podrobne upravuje miesto a spôsob zverejňovania zmlúv. Odstúpenie od zmluvy sa zverejňuje rovnako ako zmluva, pričom platí, že odstúpenie od zmluvy je účastníkom doručené zverejnením. Ustanovenia zákona upravujú aj povinnosti zverejňovania objednávok a faktúr na tovary a služby. Zároveň obsahuje splnomocnenie pre vládu Slovenskej republiky ustanoviť, ktoré objednávky a faktúry sa vzhľadom k hodnote tovarov a služieb nezverejňujú.

Novelou sa navrhuje, aby obchodné tajomstvo nemohlo byť prekážkou zverejnenia zmluvy podľa § 5a ods. 1. Vylučuje sa tým porušenie alebo ohrozenie obchodného tajomstva pri zverejnení zmluvy podľa §5 a ods. 1 infozákona. Uvedené ustanovenie je však do veľkej miery kontroverzné a problematické a v súčasnosti sa o ňom stále vedú odborné debaty. Je totiž sporné, či takýmto zverejnením zmluvy možno zasiahnuť do obchodného tajomstva, ktoré je definované v Obchodnom zákonníku a podľa vôle podnikateľa ide o informácie, ktoré sú náležite utajované. Jedným z možných riešení by bolo zverejňovanie iba niektorých ustanovení povinne zverejňovanej zmluvy tak, aby zverejnením nedošlo k zásahu do obchodného tajomstva. To znamená, že by sa zverejnila napr. len celková cena a nie jednotlivé položky celej cenovej kalkulácie.

Do infozákona bol novelou vložený § 22c Prechodné a záverečné ustanovenia, kde sa uvádza, že ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na zmluvy uzavreté po 1. januári 2011 a zároveň povinne zverejňovanou zmluvou do 31.7.2011 nie je zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Novela Občianskeho zákonníka zavádza pravidlo, že zmluvy, ktoré majú byť zverejnené nadobúdajú účinnosť až deň nasledujúci po dni zverejnenia, alebo neskorším dátumom uvedeným v zmluve. Týka sa to predovšetkým zmlúv podľa §5 zákona o slobode informácií. Výnimku z tohto pravidla tvorí nový odsek 3 § 47a, pokiaľ ide o zmluvy uzavreté na účely odstránenia následkov udalosti ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie. To však neznamená, že povinná osoba takúto zmluvu nezverejní následne. Na zverejnenie zmluvy zákon ustanovuje trojmesačnú lehotu. Nedodržanie tejto lehoty má za následok prezumpovanie stavu, že k uzavretiu zmluvy vôbec

nedošlo. V prípade zmlúv, na uzavretie ktorých je potrebný súhlas príslušného orgánu, 3-mesačná lehota začína plynúť až udelením súhlasu.

Novela reaguje tiež na tzv. prolongačné ustanovenia v zmluvách, ktoré s nečinnosťou (mlčaním) jednej zmluvnej strany spájajú následky prejavu vôle. Týmto odsekom sa teda ustanovenie povinne zverejňovanej zmluvy, podľa ktorého zmluva trvá aj po uplynutí tejto doby, považuje za neplatné. Novela sa taktiež snaží zamedziť vzniku tzv. nevypovedateľných zmlúv, ktoré odhliadnuc od ich obsahu môžu byť nevýhodné práve pre to, že sa stávajú takmer nevypovedateľné napr. dojednaním neprímerane dlhej výpovednej lehoty. Do zákona sa preto vložilo nové ustanovenie § 582a, podľa ktorého sa ustanovenia vylučujúce vypovedanie zmluvy považujú za neplatné. Takisto sú neplatné ustanovenia, ktoré stanovujú dlhšiu výpovednú lehotu, ako je všeobecná, 3 mesačná výpovedná lehota. Zákon však pripúšťa dlhšiu lehotu, pokiaľ takáto úprava existuje v osobitných zákonoch. Nová úprava sa vzťahuje na zmluvy uzavreté po 1. januári 2011.

Zmenou Obchodného zákonníka sa má odstrániť rozpor v právnom poriadku, keďže v infozákone sa povinným osobám ukladá zverejňovať zmluvy a Obchodný zákonník ustanovením § 271 ods. 1 zakazuje prezradiť dôverné informácie obsiahnuté v texte zmluvy ich tretej osobe. Z tohto dôvodu odsek dva upravuje fikciu, že informácie označené ako dôverné v zmluve, ktorá sa má zverejniť, sa nepovažujú za dôverné, čo zároveň vylučuje možnosť vyvedenia zodpovednosti za škodu podľa prvého odseku.

Právne prostriedky ochrany proti nekalej súťaži

S nekalou súťažou sa v každodennom živote stretávame častejšie, než sa nám na prvý pohľad môže zdať, či už ako podnikatelia alebo spotrebiteľia. Vzhľadom na skutočnosť, že nekalosúťažného konania sa možno dopustiť relatívne ľahko, v článku Vám poskytujeme viacero možností, ako sa proti takémuto konaniu účinne brániť.

Primárne je nekalá súťaž upravená v Obchodnom zákonníku. Ten definuje pojem, podmienky a formy nekalej súťaže, rovnako ako aj právne

prostriedky, ktorými sa možno domáhať ochrany. Podľa §44 ods.1 Obchodného zákonníka je nekalá súťaž konaním v hospodárskej súťaži, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Obchodný zákonník explicitne vyslovuje zákaz nekalej súťaže. Úpravu nekalej súťaže nájdeme aj v iných kódexoch, akými sú Občiansky zákonník a Trestný zákon. Nájdeme tiež úpravu nekalej súťaže na medzinárodnej úrovni.

V § 53 Obchodného zákonníka je obsiahnuté právo osôb, ktorých práva boli nekalou súťažou porušené alebo ohrozené, domáhať sa proti rušiteľovi nárokov, ktoré im môžu vzniknúť z naplnenia skutkových podstát nekalej súťaže. Osobami oprávnenými domáhať sa práva na súde (aktívne legitimovanými) sú súťažiteľia, spotrebiteľia, iné osoby, ktorých práva boli dotknuté nekalou súťažou a právnické osoby zastupujúce záujmy spotrebiteľov alebo súťažiteľov. Pasívne legitimovaný, teda ten, proti komu návrh smeruje je rušiteľ, ktorý sa dopustil konania, ktoré napĺňa niektorú zo skutkových podstát nekalej súťaže. Relevantnou podmienkou podľa Obchodného zákonníka na vznik nároku na ochranu pred nekalou súťažou, je vzájomný súťažný vzťah medzi súťažiteľmi. Dôkazné bremeno znáša navrhovateľ. Aktívne legitimované osoby sa môžu dožadovať, aby sa rušiteľ nekalosúťažného konania zdržal a odstránil závadný stav, tu je však podmienkou trvanie protiprávneho stavu alebo nebezpečenstvo opakovania v budúcnosti, takisto môžu žiadať náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sú tiež podmienené splnením zákonných podmienok. Najzaujímavejším právnym prostriedkom je nárok na primerané zadosťučinenie, nakoľko sa ho možno domáhať len v prípade vzniku nemateriálnej ujmy, čo je však niekedy ťažko preukázateľné. Môže byť poskytnuté vo forme naturálneho plnenia, ako napríklad ospravedlnenie, ale aj formou peňažného plnenia. Tieto plnenia možno vzájomne kumulovať. V podstate záleží na požiadavke poškodeného, ktorý má právo zvoliť si a žiadať primeranú satisfakciu škody, ktorá mu bola spôsobená. Je tu však otázka, či bude ujma, ktorá mu bola spôsobená, primerane zadosťučinená. Na druhej strane však plnenie priznané súdom poškodenej strane môže byť väčšie než nemateriálna ujma, ktorá v skutočnosti poškodenému vznikla. To, aká ujma reálne vznikla, možno len ťažko odhadnúť a ešte ťažšie je potom vyčísliť sumu, ktorá to všetko napraví. Je preto na uvážení súdu, aby zo všetkých dôkazov primerane a správne posúdil vec a prisúdil finančné prostriedky či v prípade, keď niekto žiada peňažné plnenie, naozaj nebude postačovať verejné ospravedlnenie alebo náprava prostredníctvom médií, ktoré by nakoniec mohli rušiteľa po finančnej aj nefinančnej stránke zaťažovať viac. Ustanovenie § 55 ods. 2 Obchodného zákonníka upravuje možnosť súdu priznať účastníkovi, ktorého návrhu sa vyhovel, právo uverejniť rozsudok na trovy toho účastníka, ktorý bol v spore neúspešný.

Obchodný zákonník v § 53 uvádza, že osoby, ktorých práva boli nekalou súťažou porušené alebo ohrozené, sa môžu proti rušiteľovi domáhať spomínaných právnych nárokov. Z tohto ustanovenia zákona však priamo nevyplýva, že poškodené osoby sa musia domáhať ochrany len na súde. Avšak riešiť veci súdnou cestou predstavuje akési „ultima ratio“, čiže poslednú možnosť, najmä z dôvodu nákladnosti súdnych konaní. Takisto prieťahy v konaní sú brzdou, ktorá odrádza od postupu takýmto spôsobom. Toto je dôvodom poukázania aj na iné, mimosúdne prostriedky ochrany pred nekalosúťažným konaním.

Takýmto prostriedkami sú právne inštitúty zakotvené v Občianskom zákonníku. Prvým z nich je obsiahnutý § 5, podľa ktorého sa možno domáhať ochrany na obci. Môže ísť o prípady, keď podnikateľ vylepuje plagáty, v ktorých poškodzuje dobré meno iného podnikateľa. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby sa obnovil predošlý stav. Môže napríklad prikázať, aby daný rušiteľ postrhával plagáty, a tým ich odstránil z verejného priestranstva a budov.

Ďalším právnym inštitútom je svojpomoc. Danú kvalifikáciu rieši § 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak hrozí neoprávnený zásah do práva bezprostredne, môže ten, kto je takto ohrozený, primeraným spôsobom zásah sám odvrátiť.“ Aby bola svojpomoc v súlade so zákonom, treba dbať na dodržanie zákonných podmienok, ktorými sú bezprostrednosť zásahu a primeranosť spôsobu odvrátenia.

Tretím inštitútom, ktorý nemožno opomenúť, je nutná obrana. Jej právnou úpravu obsahuje Občiansky zákonník v časti pod názvom „Predchádzanie hroziacim škodám“. Podľa § 417 ten, „komu hrozí škoda, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia. Ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody.“ Takisto musí osoba, ktorá škodu odvracia, dodržať podmienky, ktorými sú v tomto prípade hrozba škody a primeranosť spôsobu odvrátenia.

V prípade, ak by ani jedno z vyššie uvedených alternatívnych riešení nebolo možné, prichádza do úvahy riešiť vec prostredníctvom súdu, na ktorý sa možno obrátiť za účelom ochrany svojich práv.

Novela zákona o tepelnej energetike

Dňa 01.06.2011 bol v treťom čítaní schválený návrh Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre hospodárstvo, výstavbu a dopravu na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov.

Základný legislatívny rámec v tepelnej energetike je v súčasnosti daný zákonom č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov. Okrem neho sú právne vzťahy medzi účastníkmi trhu s teplom upravené vykonávacími predpismi vydanými na základe zákona č. 657/2004 Z. z.

Vzhľadom na to, že z dôvodu implementácie smernice Európskej únie bol prijatý zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo potrebné vykonať úpravu doteraz účinného zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike. Návrh zákona reaguje tiež na potreby aplikačnej praxe, z ktorej vyplynula nevyhnutnosť spresniť niektoré ustanovenia platného zákona.

V zákone sa upravuje a jednoznačne sa špecifikuje predmet podnikania v tepelnej energetike. Definícia kombinovanej výroby elektriny a tepla sa nahrádza odkazom na definíciu uvedenú v zákone č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetom podnikania podľa zákona o tepelnej energetike nie je výroba a rozvod tepla pre vlastné využitie a taktiež výroba a rozvod tepla vykonávané rozpočtovými, príspevkovými a neziskovými organizáciami. Výhoda týchto subjektov v porovnaní s ostatnými spočíva v skutočnosti, že na výrobu a rozvod tepla nepotrebnú povolenie, čím sú ušetrené verejné výdavky, ale podliehajú oznamovacej povinnosti podľa §11 zákona.

Vzhľadom na potreby praxe sa zavádza definícia centralizovaného zásobovania teplom. Predlžujú sa lehoty potrebné na vykonanie prípadných zmien v súvislosti s povolením na podnikanie v tepelnej energetike. Pôvodná definícia kombinovanej výroby elektriny a tepla uvedená v § 2 písm. r) sa v celom zákone nahrádza odkazom na definíciu kombinovanej výroby elektriny a tepla uvedenú v zákone č. 309/2009

Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby.

Podľa navrhovaného znenia môže pre zariadenia s výkonom viac ako 10 MW o vydanie osvedčenia o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky Slovenskej republiky požiadať aj subjekt, ktorý nie je podnikateľom.

V § 5 ods. 7 zákona o tepelnej energetike sa upravujú doklady, ktoré je potrebné priložiť k žiadosti o vydanie povolenia. Ďalej sa z dôvodu praktickej aplikácie dopĺňa možnosť k žiadosti o vydanie povolenia na podnikanie v tepelnej energetike u pripravovaných zariadení namiesto dokladu o vlastníckom vzťahu alebo inom obdobnom právnom vzťahu k sústave tepelných zariadení predložiť osvedčenie o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení alebo jej časti. Táto úprava umožňuje vydať povolenie ešte pred ukončením výstavby sústavy tepelných zariadení.

Novelou zákona sa tiež predlžujú rôzne termíny upravené v zákone. Predlžuje sa termín na ustanovenie nového zodpovedného zástupcu na 30 dní od skončenia výkonu funkcie pôvodného zodpovedného zástupcu. Dôvodom je nedostatok odborne spôsobilých osôb a ich nerovnomerná lokalizácia. Tiež sa predlžuje termín pre povinnosť podať návrh na zápis do obchodného registra alebo do iného príslušného registra z pôvodných 30 dní od právoplatnosti povolenia na podnikanie v tepelnej energetike na 90 dní. Predĺžená bola i lehota pre povinnosť požiadania o vykonanie zmeny v povolení na podnikanie v tepelnej energetike z pôvodných 15 dní na 30 dní. Táto zmena je zavedená z dôvodu praktickej aplikácie zákona. Podľa pôvodného znenia povolenie na podnikanie v tepelnej energetike zaniklo, ak držiteľ povolenia nepodal návrh na zápis predmetu podnikania uvedeného v povolení do obchodného registra alebo do iného príslušného registra do 30 dní od právoplatnosti povolenia. Z dôvodu praktickej aplikácie je táto lehota predĺžená na 90 dní.

Pre hodnotenie žiadosti o vydanie osvedčenia o súlade pripravovanej výstavby sústavy tepelných zariadení alebo jej časti s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky Slovenskej republiky sa, vzhľadom na nutnosť napĺňania kritérií energetickej efektívnosti, pri výstavbe sústavy

tepelných zariadení dopĺňa aj povinnosť posúdenia využitia vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla alebo obnoviteľných zdrojov energie v systémoch centralizovaného zásobovania teplom. Novela zákona tiež rozširuje dôvody, ktoré sú pre úrad dôvodom na rozhodnutie o zrušení povolenia. Po novom Úrad rozhodne o zrušení povolenia tiež, ak držiteľ povolenia:

- porušil povinnosť ustanovenú v § 3 ods. 5 (nedodržané náležitosti žiadosti),

- nemá vlastnícky vzťah alebo iný právny vzťah k sústave tepelných zariadení, na ktorých podniká,
- porušil povinnosť ustanovenú v § 15 ods. 1 písm. c) (povinnosť dodržiavať určený spôsob cenovej regulácie a uskutočňovať dodávky tovaru a služieb v súlade so schválenými alebo určenými cenami).

V súčasnosti sa novela zákona zverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a účinnosť nadobudne 01.07.2011.

Zlúčenie a splynutie spoločnosti po novom

Dňa 01.06.2011 bol na 18. rokovaní Národnej rady Slovenskej republiky schválený návrh zákona, ktorým sa novelizuje zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Účelom tohto vládneho návrhu zákona je implementácia smernice Európskej únie, ktoré má byť transponovaná, čiže zaradená do právneho poriadku najneskôr do 30.06.2011.

Návrh zákona v súlade so smernicou sleduje záujem na znížení administratívnej náročnosti vybraných procesov zlúčenia, splynutia a rozdelenia akciových spoločností tak vnútroštátnych, ako aj cezhraničných. V rámci predmetnej právnej úpravy návrhom zákona dochádza najmä k

- zjednodušeniu požiadaviek týkajúcich sa vypracovania a predloženia písomnej správy štatutárneho orgánu o procese fúzie alebo rozdelenia podľa § 218b ods. 1 Obchodného zákonníka,
- zjednodušeniu informačných povinností spoločností podieľajúcich sa na fúzii alebo rozdelení umožnením uverejnenia dokumentov podľa § 218c ods. 2 Obchodného zákonníka na internetovej stránke spoločnosti,
- zjednodušeniu výkonu práva akcionára vyžiadať si na kópie dokumentov podľa § 218c ods. 2 Obchodného zákonníka alebo ich častí a ďalšie.

Kľúčovými zmenami v ustanoveniach Obchodného zákonníka sa sleduje záujem na transpozícii ustanovení smernice. Vo vzťahu k povahe ustanovenia smernice ide o transpozíciu s možnosťou voľby pre členské štáty (tzn. že ustanovenie smernice je povinné (záväzná)

a musí sa transponovať do národných právnych poriadkov jednotlivých členských štátov vo svojej podstate, v samotnom texte však obsahuje viac možností na jeho transpozíciu, medzi ktorými môžu členské štáty voliť slobodne).

Cieľom novely Obchodného zákonníka je zníženie administratívnej náročnosti zlúčenia, splynutia alebo rozdelenia vnútroštátnych a cezhraničných akciových spoločností. Zjednoduší sa vypracovanie a predloženie písomnej správy o fúzii, informačné povinnosti akciových spoločností, či výkon práva akcionára vyžiadať si kópie dokumentov.

Zmena v informačných povinnostiach akciových spoločností pri splynutí alebo zlúčení spoločností (ďalej len „fúzia“) je v tom, že podľa súčasnej právnej úpravy má spoločnosť povinnosť založiť návrh zmluvy o fúzii do Zbierky listín Obchodného registra a následne zverejniť jej uloženie v lehote najneskôr 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o schválení dotknutej zmluvy. Po novom si bude akciová spoločnosť môcť uvedenú povinnosť splniť aj zverejnením návrhu zmluvy o fúzii v Obchodnom vestníku najneskôr 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o schválení zmluvy. Predstavenstvo spoločnosti podieľajúcej sa na fúzii bude tiež povinné informovať valné zhromaždenie o podstatnej zmene obchodného majetku a záväzkov, ktoré nastanú v období od vyhotovenia návrhu zmluvy o fúzii po konanie valného zhromaždenia, ktoré bude o fúzii rozhodovať. Súčasne sa novelou zavedie možnosť neuplatniť ustanovenia § 218b ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka, ak s tým budú súhlasiť všetci akcionári všetkých spoločností podieľajúcich sa na fúzii. V praxi to znamená, že v prípade odsúhlasenia všetkými

akcionármi fúzujúcich spoločností predstavenstvo spoločností nebude povinné pred fúziou vyhotoviť podrobnú písomnú správu o chystanej fúzii, informovať valné zhromaždenie o podstatných zmenách obchodného majetku a záväzkov, ktoré nastanú v období od vyhotovenia návrhu zmluvy o fúzii do konania valného zhromaždenia a dozorná rada nebude povinná predložiť vyjadrenie o fúzii valnému zhromaždeniu. Neuplatnenie uvedených ustanovení však nebude možné, ak vyjadrí nesúhlas čo i len jeden akcionár spoločností podieľajúcich sa na fúzii.

V prípade, že sú akcie akciovej spoločnosti zúčastňujúcej sa na fúzii obchodované na regulovanom trhu cenných papierov hoci aj sčasti, nebude uvedená spoločnosť po novom povinná vypracovať priebežnú účtovnú závierku podľa ustanovenia § 218c ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka, za splnenia podmienky, že zverejní polročnú finančnú správu podľa zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov a poskytne ju akcionárom spoločnosti na nahliadnutie v sídle spoločnosti v lehote najmenej 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o fúzii alebo ju zverejní na svojom webovom sídle. Akciová spoločnosť nebude povinná vypracovať priebežnú účtovnú závierku ani v prípade, ak s tým budú súhlasiť všetci akcionári každej zo spoločností podieľajúcich sa na fúzii.

Novela ustanovila novú povinnú náležitosť pozvánky na valné zhromaždenie alebo oznámenia o konaní valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o fúzii, a to poučenie o možnosti prístupu k elektronickej podobe dokumentov podľa § 218c ods. 2 Obchodného zákonníka (napr. návrh zmluvy o fúzii, priebežná účtovná závierka, správy nezávislých expertov a pod.) za podmienky, že bude uplatnený postup podľa § 218c ods. 9 Obchodného zákonníka. Podľa nového ustanovenia § 218c ods. 9 Obchodného zákonníka môže akciová spoločnosť splniť povinnosť umožniť nahliadnúť do dokumentov podľa § 218c ods. 2 Obchodného zákonníka aj tým, že dokumenty uverejní na svojom webovom sídle nepretržite najmenej 30 dní pred dňom konania valného zhromaždenia, ktoré má rozhodovať o fúzii. Ak akciová spoločnosť zverejní dokumenty na webovom sídle v podobe, ktorá umožňuje ich tlač, nebude povinná poskytnúť akcionárovi kópie dokumentov. Ak dokumenty nebude na webovom sídle zverejňovať nepretržite počas najmenej 30 dní pred valným zhromaždením, bude spoločnosť povinná poskytnúť akcionárovi dokumenty aj v listinnej podobe. Uvedené ustanovenia sa na

základe odkazu § 69aa ods. 10 Obchodného zákonníka budú primerane vzťahovať aj na cezhraničné fúzie, a to popri akciových spoločnostiach aj na verejnú obchodnú spoločnosť, komanditnú spoločnosť a družstvo, ak v rámci procesu cezhraničnej fúzie vystupujú ako slovenské zúčastnené spoločnosti. V zmysle ustanovenia § 152a ods. 1 Obchodného zákonníka sa uvedené ustanovenia vzťahujú aj na spoločnosti s ručením obmedzeným.

Ak sa má založiť nástupnícka spoločnosť alebo sa na zlúčenie spoločností vyžaduje zvýšenie základného imania nástupníckej spoločnosti, podľa doterajšieho právne stavu platila požiadavky na odborný posudok týkajúci sa príspevkov v naturáliách a taktiež ďalší znalecký posudok na nepeňažný vklad do spoločnosti. Akcionári dostávajú novelou možnosť vzdať sa správy odborníka. V takom prípade bude naďalej platiť povinnosť vypracovať znalecký posudok na nepeňažný vklad do spoločnosti, aby sa tak zabezpečil dostatočný stupeň ochrany veriteľov. Sledovaným cieľom novely je preto zjednodušiť celý proces tým, že nebudú od spoločnosti vyžadované oba dokumenty. Z uvedeného teda vyplýva požiadavka vyžadovať od spoločnosti vypracovanie aspoň jednej z predmetných správ. Po novom sa teda znalecký posudok na nepeňažný vklad bude vyžadovať len vtedy, ak došlo zo strany všetkých akcionárov všetkých fúzujúcich spoločností k udeleniu súhlasu s nevypracovaním písomnej správy nezávislého experta. Správa predstavenstva bude po novom musieť okrem údajov v zmysle ustanovenia § 218b ods. 1 Obchodného zákonníka obsahovať aj vysvetlenie a odôvodnenie kritérií prerozdelenia akcií, informáciu o vyhotovení znaleckých posudkov na nepeňažné vklady do nástupníckej spoločnosti podľa odseku 1 alebo informáciu o určení hodnoty nepeňažného vkladu do nástupníckej spoločnosti v písomnej správe nezávislého experta podľa § 218a ods. 3, ako aj informáciu o uložení uvedených listín do zbierky listín.

Novela upravila aj obnovenie účasti člena - právnickej osoby v družstve. Podľa nového ods. 5 § 232 Obchodného zákonníka sa účasť člena v družstve obnoví, ak bol konkurz na majetok člena, ktorého účasť v družstve zanikla jej vstupom do likvidácie alebo vyhlásením konkurzu, právoplatným rozhodnutím súdu zrušený z iných dôvodov ako po splnení rozvrhového uznesenia alebo pre nedostatok majetku, alebo ak bola rozhodnutím súdu zastavená exekúcia.

Zmena sa dotkne aj povinnosti akciových spoločností, ktoré vydali listinné akcie na meno. Uvedené spoločnosti boli povinné zabezpečiť odovzdanie zoznamu akcionárov s povinnými údajmi stredisku cenných papierov do 31. decembra 1999. Ak si uvedenú povinnosť nesplnili, súd bol povinný spoločnosť aj bez návrhu zrušiť a nariadiť jej likvidáciu. V súlade s novým znením zákona, ak si spoločnosti po

novom uvedenú povinnosť splnia do 30. júna 2011, súd ich nezruší. Ak tak neučinia, majú možnosť splniť si svoju povinnosť v novej lehote určenej súdom.

V súvislosti s transpozičným termínom smernice, novela nadobudne účinnosť 30.6.2011.

Pripravuje sa...

Novela zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov

Dňa 10.06.2011 bol Národnej rade Slovenskej republiky doručený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Dňa 20. mája 2010 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky publikovaný zákon č. 217/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2010 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov. Novelou bol do slovenského právneho poriadku zavedený inštitút striedavej osobnej starostlivosti o dieťa.

Implementácia tejto novely priniesla poznatky o sťaženej vykonateľnosti a vymožitelnosti súdnych rozhodnutí o striedavej starostlivosti o dieťa. I z tohto dôvodu bol predložený poslanecký návrh zákona, ktorý sa týka novely zákona č.99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, kde sa precizujú zákonné opatrenia, ktoré vytvoria priestor a možnosti na vznik ďalších súdnych rozhodnutí o zverení dieťaťa do porozvodovej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Poslanecký návrh tiež spresňuje zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde explicitne uvádza, že striedavá starostlivosť je relevantným a plnohodnotným variantom porozvodovej starostlivosti o dieťa a rešpektuje jeho najlepší záujem.

Na základe novely by malo dôjsť k úprave ustanovenia § 76 OSP, kde sú exemplifikatívne uvedené jednotlivé druhy predbežných opatrení. V tomto ustanovení prichádza k doplneniu možností zverenia dieťaťa predbežným opatrením, a to do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Táto možnosť doposiaľ absentovala a dieťa mohlo byť teda predbežným opatrením zverené do starostlivosti iba jedného z rodičov. Doterajší právny stav teda nerešpektoval nedávny vznik inštitútu striedavej starostlivosti.

Novela tiež upravuje doručovanie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia a s tým spojenú vykonateľnosť predbežného opatrenia. Uvádza sa, že ak nie je možné doručiť uznesenie o nariadení predbežného opatrenia, doručí sa toto uznesenie až pri výkone predbežného opatrenia. Ak nie je adresát prítomný pri výkone, doručí sa mu uznesenie o nariadení predbežného opatrenia dodatočne spolu s oznámením o vykonaní predbežného opatrenia.

V prípade ak by nedošlo k dobrovoľnému splneniu nariadeného predbežného opatrenia, novela upravuje aj jeho súdny výkon. Sudcovi sa stanovuje v tomto prípade povinnosť požiadať orgán obce a orgán starostlivosti o deti, aby viedli povinného k dobrovoľnému plneniu súdneho rozhodnutia alebo dohody o výchove maloletých detí. Takéto konanie zlepší vzájomnú spoluprácu sudcov, povinných osôb, orgánov obce a orgánov starostlivosti o deti, aby spolupracovali v záujme plnenia súdneho rozhodnutia. Návrh v tomto novelizačnom bode smeruje k tomu, aby vymožitelnosť súdneho rozhodnutia bola v gescii súdu, ktorý v súčinnosti s orgánmi obce, štátnymi orgánmi a orgánmi starostlivosti o deti zabezpečí výkon jeho rozhodnutia.

Nadobudnutie účinnosti tejto novely sa navrhuje na 01.10.2011.

Tento informačný spravodaj poskytuje informácie o jednotlivých právnych inštitútoch a legislatívnych zmenách na úrovni všeobecného prehľadu a nemá účinky právnej rady vzťahujúcej sa na konkrétne aspekty právnych vzťahov, ktoré vyžadujú osobitné zhodnotenie skutočností po faktickej ako aj po právnej stránke. Ak ste nadobudli dojem, že informácie obsiahnuté v tomto informačnom spravodaji sú nepravdivé alebo zavádzajúce, náš tím je pripravený s ochotou Vám poskytnúť legislatívne a iné právne podklady, z ktorých sme pri príprave tohto informačného spravodaju vychádzali, prípadne ďalšie vysvetlenia.